

[Elisabeth Bruun Olesen]

jeg på de laverelønnede funktionærer, på postbudet, på ekspeditricen, på kassedamen, som skal være pokkers heldige, hvis de bare får et par kroner oven i mindstelønnen. Deres lønninger er endda blevet holdt nede med den argumentation, at som funktionær fik man jo løn under sygdom, og at det måtte koste lidt i den anden ende.

LO har regnet ud, at det hul, som regeringen nu er ved at tildække, i snit vil koste os 1.500–2.000 kr. om året, når vi både medregner funktionærer og tjenestemænd, der får fuld løn under sygdom, og arbejdere, der får sygedagpenge. Det vil sige, at regeringen åbenbart har en filosofi, der siger, at har du ingenting, eller har du kun meget lidt, så skal det alligevel tages fra dig. Der skal ikke være nogen åndehuller.

I familiepolitisk henseende er det et kæmpe-tilbagekridt, at retten til at blive hjemme ved børns første sygedag, som jo er blevet indført inden for det offentlige område og af nogle inden for det private, falder væk. Den skulle snarere have været udvidet til at omfatte hele arbejdsmarkedet, også det private, også det område, jeg selv kommer fra, nemlig det private HK-område, hvor der er enormt mange kvinder, to tredjedele af alle medlemmerne.

I den forbindelse er det ikke mindre end en hån over for os, over for de enlige mødre især, at sige, at så kan vi bruge ferier eller afspadseringsdage, når børnene bliver syge, hvis vi ikke vil miste en dags løn. Resultatet bliver alt for let, at vi simpelt hen smugler børnene hen i børnehaven og i daginstitutionen, når de er syge. Hvad skal vi ellers gøre?

Det er altså ikke en politik af den art, der får os til at sætte skub i at føde flere børn. Slet ikke når den bliver kombineret med de gevaldige stigninger, vi har set på daginstitutionsområdet.

Vi har i VS' folketingsgruppe i den forbindelse diskuteret muligheden af at give flere penge til en forskning, der kunne muliggøre, at man fik en abort, hvis man ventede tvillinger. Så skulle man abortere den ene – så havde man måske råd til at beholde den anden.

Med det reallønsfald, som regeringens nye politik lægger op til, er der mange flere, der hele tiden vil være tvunget til at gå på arbejde, også selv om de, hvis de var ansvarlige over for sig selv, burde blive hjemme i sen-

gen. Man må frygte, at det fører til flere arbejdsulykker, store som små. Den forkølede slagteriarbejder, der har en smule feber, kan måske ikke være helt så agtpågivende med sin kniv, som han på grund af et umenneskelig hårdt arbejdstempo og et stort akkordræs er tvunget til at være. Hvad kan resultatet måske blive? At han snitter sig selv i hånden i stedet for at snitte grisen. Men så kommer også straffen, for tilskadekomst i tjenesten, som det så smukt hedder, er også omfattet af en karensdag. Kigger vi på de mange arbejdspladser, de alt for mange arbejdspladser, hvor sikkerhedsbestemmelserne ikke overholdes, som de burde, og arbejderne kommer ud for en ulykke, så falder fars hammer igen, men den rammer altså ikke arbejdsgiveren, den rammer os, den rammer arbejderne. Det er igen tilskadekomst i tjenesten: én karensdag. På den måde favoriseres det ligefrem, at arbejdsgiverne overtræder arbejdsmiljøbestemmelserne.

Hvis vi kigger lidt på fraværstatistikkerne for de sidste 2 år, ser vi, at der er en stærk tendens til mindre fravær. For kvindelige arbejdere er der et fald fra 8 pct. i 1978 til 6,9 pct. i 1980. Allerede i en undersøgelse i 1977 angav en tredjedel af samtlige adspurgte, kvinder som mænd, at de var gået på arbejde mindst én gang, selv om de følte sig syge. Vi må frygte, at den udvikling fortsætter, hvis karensdagen altså bliver indført. Der vil blive tale om morakkeri, knokleri og en tempoopskruning uden lige – til glæde for arbejdsgiverne. I sidste instans er det jo heller ikke dem, der skal betale invalidepensionen til arbejdere, der er slidt ned af et umenneskelig hårdt arbejdstempo. Brug og smid væk-filosofien, er det ansvarlighed, er det ansvarsfølelse?

Skulle der mon bag dette lovforslag ud over ønsket om de offentlige besparelser og indkomstpolitikken ligge en småborgerlig fordømmelse? »Der er nu nok noget om det dér med endagspjakkeriet.« »Kender vi ikke alle sammen én, der ikke er kommet på arbejde, selv om han eller hun burde?« Jeg vil præcisere, at statistisk set er danske arbejdere og funktionærer altså forbløffende lidt syge, især når vi tager det stadig mere umenneskelig hårde arbejdstempo i betragtning. Sammenligner vi med andre lande, så er tallene – og det er tal fra 1976 – at dér var 10 pct. af arbejderne syge. I Danmark havde vi 5,1 pct.